

Childhood Experiences of Teacher Candidates and Occupational Perception: A Relationship Analysis[#]

Merve Özer Akkaya^{1,a,*}, Yüksel Büşra Yüksel Aykanat^{2,b}

¹ Anadolu University, Yunus Emre Health Services Vocational School, Eskişehir, Türkiye

² Faculty of Education, Erciyes University, Kayseri, Türkiye

*Corresponding author

Research Article

Acknowledgment

[#]This article was orally presented at the 10th International Eurasian Educational Research Congress.

History

Received: 24/04/2024

Accepted: 18/02/2025

This paper was checked for plagiarism using iThenticate during the preview process and before publication.

Copyright © 2017 by Cumhuriyet University, Faculty of Education. All rights reserved.

ABSTRACT

An individual's adult life is impacted by a variety of early childhood experiences, both good and bad. Along with a happy childhood, people can benefit or negatively impact their lives by choosing certain careers. Despite the fact that there are several studies on how people view teachers in the literature, there aren't many that concentrate on good childhood experiences. The relational screening model, one of the quantitative research methods, was used in the research. 260 aspiring preschool teachers studying in different Turkish provinces provided the study's online data source. The researchers used Perceptions of Teaching Profession Scale, Positive Childhood Experiences Scale, and a demographic data form to collect data. The study revealed that there was no correlation between pre-service teachers' impressions of the teaching profession and their favorable childhood experiences. The average pre-service teachers who graduated from Anatolian High School had lower perceptions of the teaching profession than pre-service teachers who graduated from vocational and technical Anatolian High School which was the high school the students graduated from. On the basis of this, many studies on positive childhood memories in the literature can be suggested.

Keywords: Positive childhood experience, perception of the teaching, profession early childhood, pre-service teacher

Öğretmen Adaylarının Çocukluk Deneyimleri ve Meslek Algısı: Bir İlişki Analizi[#]

Bilgi

[#]Bu makale, 10. International Eurasian Educational Research Congress' de sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

*Sorumlu yazar

Süreç

Geliş: 24/04/2024

Kabul: 18/02/2025

Bu çalışma ön inceleme sürecinde ve yayımlanmadan önce iThenticate yazılımı ile taranmıştır.

Copyright

This work is licensed under Creative Commons Attribution 4.0 International License

Öz

Erken çocukluk döneminde olumlu ya da olumsuz pek çok yaşantı, bireyin yetişkinlik hayatını etkilemektedir. Olumlu çocukluk yaşantıları kadar bireylerin seçtikleri meslekler de yaşantılarını olumlu ya da olumsuz etkileyebilmektedir. Alan yazında öğretmenlik meslek algısına yönelik pek çok çalışma bulunmakla birlikte olumlu çocukluk yaşantılarına odaklanan sınırlı çalışma bulunmaktadır. Okul öncesi öğretmenleri, eğitim kademesinin ilk basamağını oluşturmakla birlikte öğretmenlerin olumlu çocukluk yaşantılarına ve öğretmenlik meslek algılarına sahip olmaları, verecekleri eğitimin kalitesini ve sağlıklı bireylerin yetişmesini olumlu etkileyebilecektir. Bu çalışmanın amacı; okul öncesi öğretmen adaylarının olumlu çocuk yaşantıları ve öğretmenlik mesleği algılama biçimleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın verisi Türkiye'nin çeşitli illerinde öğrenim gören 260 okul öncesi öğretmen adayından çevrim içi ortamda toplanmıştır. Araştırmada veri toplama araçları olarak Olumlu Çocukluk Yaşantıları Ölçeği, Öğretmenlik Mesleği Algılama Biçimleri Ölçeği ile araştırmacılar tarafından oluşturulan demografik bilgi formu kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının olumlu çocukluk yaşantıları ile öğretmenlik meslek algıları arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanılmamıştır. Bununla birlikte öğrencilerin mezun oldukları lise bağlamında; mesleki ve teknik Anadolu lisesinden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamalarının Anadolu lisesinden mezun olan öğretmen adaylarına göre öğretmenlik meslek algılarının yüksek olduğu görülmüştür. Buradan yola çıkılarak alan yazında olumlu çocukluk yaşantılarına yönelik çeşitli çalışmaların yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Olumlu çocukluk yaşantısı, öğretmenlik meslek algısı, okul öncesi, öğretmen adayı

^a merveozzer414@anadolu.edu.tr <https://orcid.org/0000-0002-8474-1425>

^b ybusrayuksel@erciyes.edu.tr <https://orcid.org/0000-0001-5685-242X>

Giriş

Birey hayatı boyunca gelişimini olumlu ya da olumsuz etkileyebilecek pek çok faktörle karşılaşmaktadır. Bu faktörlerden biri de çocukluk yaşantılarıdır. Erken çocukluk dönemi, bireyin yetişkinlik dönemindeki yaşamını etkileyeceğinden bu dönemin kritik bir öneme sahip olduğu bilinmektedir. Bu nedenle pek çok gelişim kuramcısı erken çocukluk dönemindeki yaşantıların önemine dikkat çekmiştir. Sigmund Freud, çocukluk yaşantılarının, yetişkinlik yaşamına etki ettiğini ifade eden ilk kuramcılardan biridir (Eryavuz, 2006). Erikson (1968) ise bireylerin yetişkinlik hayatında sağlıklı ve mutlu olabilmelerinde erken dönemde birincil bakıcı arasında kurulan temel güven duygusuna dikkat çekmiştir. Benzer şekilde bağlanma kuramını açıklayan Bowlby (2013) ve Ainsworth (1989) anne ve bebek arasında erken dönemde kurulması gereken bağın yaşam boyu diğer bireylerle kuracağı ilişkileri etkilediğini ifade etmiştir. Şema terapi kavramını ortaya koyan Young vd. (2017) ise erken çocukluk deneyimlerinin kişiler arası ilişkileri önemli derecede etkilediğini vurgulamıştır. Richards ve Huppert'in (2011) boylamsal yaptıkları çalışmada çocukluk dönemindeki olumlu yaşantıların orta yetişkinlik dönemindeki iyilik halinin sürdürülmesinde etkili olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmalar erken çocukluk dönemindeki olumlu yaşantıların bireyin iyilik hali ile yakından ilişkili olduğunu göstermektedir. Bu kuramlardan ve araştırmalar doğrultusunda bireyin geçirdiği olumlu çocukluk yaşantılarının önemli olduğu söylenebilir.

Olumlu çocukluk yaşantıları; bireyin sosyal duygusal, fiziksel, bilişsel, motor gelişimini olumlu etkileyen, mutluluk, sevgi, ilgi, takdir ve güven gibi olumlu duygularla adlandırılabilir bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır (Doğan ve Yavuz, 2020). Bireylerin olumsuz çocukluk yaşantısına sahip olmaması, bireyin iyi bir çocukluk yaşadığına işaret etmemektedir (Bilgin vd., 2021; Çiçek ve Çeri, 2021). Ayrıca, sağlıklı çocukluk dönemi için olumlu yaşantıların yeterli miktarda yaşanmış olması da önemlidir (Doğan ve Yavuz, 2020). Alanyazında çocukluk döneminde istismar, ihmal gibi olumsuz yaşantılara odaklanan çeşitli çalışmalar olsa da olumlu çocuk yaşantılarına odaklanan çalışmaların daha az olduğu görülmektedir (Çiçek ve Çeri, 2021; Doğan ve Aydın, 2020; Doğan ve Yavuz, 2020; Glaser vd., 2006; Taş ve Yılmaz, 2020; Uyanık vd., 2019). Bu sonuç, olumlu çocukluk yaşantılarına odaklanan daha fazla araştırmanın yapılması gerektiğini göstermektedir.

Doğan ve Aydın (2020) yaptıkları çalışmada olumlu deneyimlerin mutluluk ve yaşam doyumunu olumlu anlamda etkilediğini belirtmiştir. Çiçek (2020) çocuklukta olumlu yaşantılara sahip bireylerin psikolojik sağlamlıklarının yüksek olduğunu, kendilerini olumlu algıladıklarını ifade etmiştir. Bir diğer çalışmada ise sıcak ve güven ilişkisine dayalı bir çocukluğun, özsaygı ve mutlulukla pozitif anlamda bir ilişkisi olduğu ifade edilmiştir (Cheng ve Furnham, 2004). Coffey vd. (2015) tarafından yapılan çalışmada ise çocukluk döneminde psikolojik ihtiyaçları karşılama durumunun bireyin iyi oluş, mutluluk gibi durumlarını olumlu etkilediği görülmüştür.

Yine benzer şekilde olumlu çocuk yaşantılarına sahip bireylerin fiziksel açıdan daha sağlıklı oldukları bulunmuştur (Chopik ve Edelstein, 2019). Bu çalışmalardan yola çıkarak olumlu çocuk yaşantılarının bireyin gelişim alanlarını olumlu etkileyerek yaşantısını olumlu etkilediği söylenebilir.

Bireylerin olumlu çocuk yaşantılarına sahip olmaları kadar, seçtikleri meslekler de yaşantılarını olumlu ya da olumsuz etkileyebilmektedir (Gülen, 2020). Meslek, en genel anlamıyla bireylerin yaşamlarını sürdürebilmeleri için belirli bir eğitim sonucunda kazandıkları bilgi ve becerilerdir (Gömlüksiz, 2004). Öğretmenlik; bireyler tarafından kutsal kabul edilen, insan ilişkilerini temele alan, ahlaki sorumlulukların bulunduğu etik bir meslektir (Şentürk, 2009). Öğretmenlik mesleğinin geçmişi en az insanlık tarihi kadar eskidir. Geçmişten günümüze bireylere eğitim vererek toplumların geleceğinin şekillenmesinde öğretmenlik mesleğine büyük sorumluluklar düşmektedir. Bu nedenle eğitim sisteminin en önemli çarklarından birinin öğretmen olduğu söylenebilir.

Öğretmenlik mesleğinin bu denli önemli olması, öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının mesleği nasıl algıladıkları ile de yakından ilişkilidir. Çünkü öğretmen adaylarının mesleği nasıl algıladıkları, mesleği nasıl gerçekleştireceklerine dair bir ipucu vermektedir (Atabek-Yiğit ve Balkan- Kıyıcı, 2019). Öğretmenin mesleğe ilişkin olumlu düşüncelerinin olması, pozitif bir eğitim ortamını oluşturmasını sağlarken aksine olumsuz düşüncelerinin olması ise eğitim ortamının kalitesini düşürecektir (Singh ve Singh, 2016). Alanyazında öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği algısını çeşitli şekillerde inceleyen pek çok çalışma mevcuttur (Atabek vd., 2019; Budak ve Kula, 2017; Çalışkan vd., 2013; Çetin ve Ünsal, 2022; Koç, 2014; Ülper ve Bağcı, 2012; Yeşilyurt, 2011; Yılmaz vd., 2013). Koç (2014) sınıf öğretmeni adayları ile yaptığı çalışmada adayların öğretmenliğe ilişkin olumlu algıları ile birlikte olumsuz olarak nitelendirilecek algılarının var olduğu sonucuna varmıştır. Olumsuz olarak; öğretmenliği zorlukları, belirsizlikleri ve kuralları olan bir meslek olarak tanımlamışlardır. Yeşilyurt'un (2011) yaptığı çalışmada ise öğretmen adayları kendilerini; ulusal ve evrensel değerlere önem verme açısından "oldukça yeterli", kişisel gelişim açısından "yeterli", mesleki gelişimi sağlama açısından ise "orta düzeyde yeterli" görmektedir. Başka bir çalışmada ise Türkçe öğretmen adaylarının mesleğe ilişkin öz yeterlik algılarının iyi düzeyde olduğu, cinsiyet ve öğrenim durumuna göre öz yeterlik algısı değişmezken akademik başarısı yüksek olan adayların daha yüksek özyeterlik algısına sahip olduğu belirlenmiştir. Özetle, öğretmen adaylarının öğretmenlik algısının çeşitli değişkenlere göre değiştiği, olumlu algılar kadar olumsuz algılarının da olduğu söylenebilir.

Çocukların eğitim öğretim basamağının ilk aşaması olarak nitelendirilebilecek okul öncesi eğitimde karşılaştıkları ilk öğretmenleri okul öncesi öğretmenleridir. Bu nedenle çocuklarda olumlu ya da olumsuz öğretmen

algılarının oluşmasında okul öncesi öğretmenlerinin yerinin büyük olduğu söylenebilir. Okul öncesi öğretmen adaylarının, olumlu çocuk yaşantılarına ve olumlu öğretmenlik algılarına sahip olmaları, mesleği severek yapacak olmaları, verecekleri eğitimin kalitesini olumlu anlamda etkileyecektir (Demirtaş vd., 2011). Böylece sağlıklı nesillerin, sağlıklı toplumların yetişmesi de kolaylaşacaktır.

Araştırmanın amacı okul öncesi öğretmen adaylarının olumlu çocukluk yaşantıları ile öğretmenlik mesleği algılarına biçimleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu doğrultuda araştırma soruları şu şekildedir;

1. Öğretmen adaylarının çocukluk çağı olumlu yaşantıları ve öğretmenlik mesleği algılarına biçimleri demografik özelliklere göre (yaş, cinsiyet, kardeş sayısı, anne baba öğrenim düzeyi) farklılık göstermekte midir?

2. Öğretmen adayların çocukluk çağı olumlu yaşantıları ile öğretmenlik mesleği algılarına biçimleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

Yöntem

Bu çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel tarama modeli, birden fazla değişken arasındaki ilişkilerin varlığını veya derecesini belirlemeyi amaçlar (Karasar, 2014). Bu araştırma, okul öncesi öğretmen adaylarının çocukluk dönemine ait olumlu yaşam deneyimleri ile öğretmenlik mesleği algılarına biçimleri arasında anlamlı bir ilişkinin varlığını incelemeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda bağımsız değişkenler; cinsiyet, yaş, sınıf, kardeş sayısı, mezun olunan okul türü, anne baba eğitim düzeyi olarak belirlenirken bağımlı değişkenler; olumlu çocuk yaşantıları ve öğretmenlik meslek algısıdır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye’de okul öncesi öğretmenliği lisans programına devam eden 1-4. sınıf öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunun belirlenmesinde kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır (Monette vd., 2013). Bu doğrultuda çalışma 2022-2023 eğitim öğretim yılında Türkiye’nin çeşitli illerinde okul öncesi öğretmenliği programına kayıtlı 260 öğretmen adayı ile yürütülmüştür. Tablo 1’de çalışma grubunun demografik bilgileri ile ilgili frekans ve yüzde dağılım bilgilerine yer verilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada demografik bilgileri toplamak amacıyla demografik bilgi formu, katılımcıların olumlu çocukluk yaşantılarını belirlemek amacıyla “Çocukluk Çağı Olumlu Yaşantılar Ölçeği” ve katılımcıların öğretmenlik mesleğine dair algılarını belirlemek amacıyla “Öğretmenlik Mesleğini Algılama Biçimleri Ölçeği” kullanılmıştır.

Demografik Bilgi Formu

Araştırmacılar tarafından hazırlanan demografik bilgi formuyla katılımcıların yaş, cinsiyet, mezun oldukları lise

türü, sınıf düzeyi, kardeş sayısı, çocukluklarını geçirdikleri yer, anne ve baba eğitim düzeyi hakkında bilgiler bulunmaktadır.

Çocukluk Çağı Olumlu Yaşantılar Ölçeği (ÇÇOY):

Bu ölçek Doğan ve Aydın (2020) tarafından bireylerin olumlu çocukluk çağı yaşantılarını ölçmek amacıyla oluşturulmuştur. Ölçek, tek boyutlu olup 22 maddeden oluşmaktadır. Bu doğrultuda ölçekten maksimum 110, minimum 22 puan alınabilmektedir. Yüksek puanın alınması bireylerin olumlu çocuk yaşantılarına sahip olduğuna işaret etmektedir. Ölçek maddelerinin faktör yük değerleri incelendiğinde .40 ve .86 arasında değiştiği görülmektedir. Ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı .96 ve bileşik güvenilirlik kat sayısı .97 olarak hesaplanmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda Çocukluk Çağı Olumlu Yaşantılar Ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu anlaşılmıştır.

Öğretmenlik Mesleğini Algılama Biçimleri Ölçeği (ÖMAB):

Demir ve Demir (2016) tarafından sınıf öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğini algılama biçimlerini belirlemek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek 5 faktörlü, 26 maddeden oluşan 5li likert tipi bir ölçektir. Ölçeğin boyutları; “Mesleğin Niteliği ve Gereksinimlerine Yönelik Algılar”, “ Mesleğin Sosyo-Ekonomik İmkanlarına Yönelik Algılar”, “Mesleğin Olumsuz Yönlerine Yönelik Algılar”, “Mesleğin Olumlu Yönlerine Yönelik Algılar” ve “Mesleğin Toplumdaki Yeri ve Kariyerine Yönelik Algılar” dır. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları tesadüfi örnekleme ile seçilen 306 sınıf öğretmeni ile gerçekleştirilmiştir. Ölçek maddelerinin faktör yük değerleri .47 ve .85 arasında değişmektedir. Ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı .78 olarak belirlenmiştir. Bu açıdan ölçeğin geçerli ve güvenilir bir yapıya sahip olduğu söylenebilir.

İşlem

Bu araştırma yürütülürken “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” doğrultusunda aşamalar takip edilmiştir. Öncelikle kullanılması planlanan ölçekler için ilgili kişilerden izin alınmıştır. Ardından araştırmanın yapılabilmesi için Erciyes Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu’ndan 29/11/2022 tarihli 514 sayılı yazı ile etik kurul izni alınmıştır. Çocukluk Çağı Olumlu Yaşantılar Ölçeği (Doğan ve Aydın, 2020) ve Öğretmenlik Mesleğini Algılama Biçimleri Ölçeği (Demir ve Demir, 2016) çevrim içi ortama aktarılıp öğretmen adayları ile paylaşılmıştır. Öğretmen adaylarına araştırma kapsamında vermiş oldukları kişisel bilgilerin araştırmacılar dışında kimse ile paylaşılmayacağı, verilerin bilimsel amaçlarla kullanılacağı belirtilmiş ve onayları doğrultusunda onam formlarını işaretlemeleri istenmiştir. Ayrıca araştırma hakkında soru sormak istemeleri halinde araştırmacıların e-posta adresleri formda paylaşılmıştır. Bu doğrultuda 14.11.2022 ve 30.12.2022 tarihleri arasında 260 okul öncesi öğretmen adayına ulaşılmıştır.

Verilerin Analizi

Toplanan veriler, SPSS 25 yazılımı kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışmanın bağımlı değişkenleri, Olumlu Çocukluk Yaşantıları ölçeği ile Öğretmenlik Mesleği Algılama Biçimleri ölçeğinden elde edilen toplam puanlardır. Bağımsız değişkenler ise cinsiyet, sınıf, mezun olunan lise, çocukluk döneminin geçirildiği yer ile anne ve baba öğrenim düzeyini içermektedir. Verilerin analizinde, normallik testi, t-testleri ve ANOVA testleri gibi istatistiksel yöntemler kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar, $p=0,05$ anlamlılık düzeyi temel alınarak değerlendirilmiştir.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde elde edilen bulgular, sırası ile çizelgeler ile paylaşılmış ve yorumlanmıştır.

Çocukluk Çağı Olumlu Yaşantıların ve Öğretmenlik Mesleği Algılama Biçimlerinin Cinsiyete Göre İncelenmesi

Araştırma kapsamında okul öncesi öğretmen adaylarının çocukluk çağı olumlu yaşantılarının ve öğretmenlik mesleğini algılama biçimlerinin cinsiyete göre incelenmiştir. Verilerin normal dağılıp dağılmadığını belirlemek için Kolmogorov-Smirnov testi yapılmıştır. Analiz sonuçlarına Çizelge 1’de yer verilmiştir.

Araştırmanın çalışma grubu 260 kişi ($n \geq 50$) olduğundan Kolmogorov-Smirnov normallik testi kullanılmıştır. Çizelge 2 incelendiğinde ÇÇÖY için kız öğrencilerin ($p=0,002 < 0,05$) normal dağılım göstermediği, erkek öğrencilerin ($p=0,200 > 0,05$) normal dağılım gösterdiği görülmüştür. Çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılmıştır. Kız öğrencilerin çarpıklık değeri $-0,466$, basıklık değeri ise $0,021$ ’dur. Bu değerler incelendiğinde verilerin normal dağıldığı görülmektedir.

ÖMAB için ise kız öğrencilerin ($p=0,200 > 0,05$) ve erkek öğrencilerin ($p=0,200 > 0,05$) verilerinin normal dağıldığı görülmüştür. Her iki ölçme aracının cinsiyete göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek için bağımsız örneklem t testi yapılmıştır (Çizelge 3). Çizelge 3’de verilen analiz sonuçlarına göre kız ve erkek öğretmen adayları arasında her iki ölçme aracında da istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı [$p(\text{ÇÇÖY})=,114 > 0,05$; $p(\text{ÖMAB})=,384 > 0,05$] görülmüştür.

Çocukluk Çağı Olumlu Yaşantıların ve Öğretmenlik Mesleği Algılama Biçimlerinin Mezun Olunan Lise Türüne Göre İncelenmesi

Okul öncesi öğretmen adaylarının olumlu çocukluk yaşantıları ve öğretmenlik mesleği algılama biçimlerinde mezun oldukları lise türüne göre istatistiksel olarak bir farklılık olup olmadığına karar vermek için normallik

dağılımına bakılmıştır. Bunun için Kolmogorov-Smirnov testi kullanılmıştır.

Çizelge 4 incelendiğinde ÇÇÖY için verilerin mesleki ve teknik lise ($p=0,200 > 0,05$), anadolu lisesi ($p=0,200 > 0,05$), anadolu imam hatip lisesi ($p=0,200 > 0,05$) ve diğer lise ($p=0,200 > 0,05$) türlerine göre normal dağılım gösterdiği görülürken temel lisede ($p=0,005 < 0,05$) normal dağılım göstermediği görülmektedir.

ÖMAB için ise mesleki ve teknik lise, anadolu lisesi ($p=0,200 > 0,05$), anadolu imam hatip lisesinin ($p=0,070 > 0,05$) ve diğer lise ($p=0,200 > 0,05$) türlerinde normal dağılım görülürken, temel lise ($p=0,012 < 0,05$) türünde normal dağılmadığı görülmektedir. Ancak temel lise türünün çarpıklık ve basıklık değerlerine bakıldığında bu lise türünün de normal dağılım gösterdiği söylenebilir.

Veriler normal dağılım gösterdiğinden Tek Yönlü ANOVA analizi yapılmıştır. Bu analiz yapılmadan önce ÇÇÖY ve ÖMAB için homojenlik testi kontrol edilmiştir. Homojenlik testi sonuçlarına göre ÇÇÖY ($P=0,641 > 0,05$) ve ÖMAB ($p=0,369 > 0,05$) homojen dağılmaktadır. Öğretmen adaylarının çocukluk çağı olumlu yaşantılarının ve öğretmenlik meslek algılama biçimlerinin mezun oldukları lise türüne göre dağılımı Çizelge 4’de görülmektedir.

Çizelge 5’de görüldüğü üzere Çocukluk Çağı Olumlu Yaşantılar ölçeği için yapılan ANOVA sonuçlarına göre ($F=0,154$; $p=0,961 > 0,05$) ölçeğin ortalaması lise türlerine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir. Öğretmenlik Mesleği Algılama Biçimleri ölçeği için yapılan ANOVA sonuçlarına göre ise ($F=3,167$; $p=0,015 < 0,05$) mesleki ve teknik liseden mezun olan öğretmen adaylarıyla anadolu lisesinden mezun olan öğretmen adayları arasında fark olduğu görülmektedir. Bu lise türlerinin ortalamalarına bakıldığında (Çizelge 4) mesleki ve teknik anadolu lisesinden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamalarının ($\bar{X}=102,42$) anadolu lisesinden mezun olan ($\bar{X}=98,48$) öğretmen adaylarına göre yüksek olduğu görülmektedir.

Çocukluk Çağı Olumlu Yaşantıların ve Öğretmenlik Mesleği Algılama Biçimlerinin Sınıf Düzeyine Göre İncelenmesi

Okul öncesi öğretmen adaylarının olumlu çocukluk yaşantıları ve öğretmenlik mesleği algılama biçimlerinde sınıf düzeyine göre istatistiksel olarak bir farklılık olup olmadığına karar vermek için normallik dağılımına bakılmıştır. Bunun için Kolmogorov-Smirnov testi kullanılmıştır. Normallik testi sonuçları Çizelge 6’de verilmiştir.

Çizelge 6 incelendiğinde ÇÇÖY için verilerin 1. sınıf ($p=0,012 < 0,05$) ve 2. sınıf öğrencileri için ($p=0,43 < 0,05$) normal dağılmadığı ancak çarpıklık ve basıklık değerleri incelendiğinde normal dağılım gösterdiği söylenebilir. Diğer sınıf düzeylerinin ise hem ÇÇÖY’de hem de ÖMAB’da normal dağılım gösterdiği görülmektedir.

Çizelge 1. Çalışma grubuna ilişkin demografik bilgiler

Değişkenler	Alt kategoriler	n	%
Cinsiyet	Kadın	236	90,8
	Erkek	24	9,2
Mezun olunan okul türü	Mesleki ve Teknik Lise	40	15,4
	Anadolu Lisesi	144	55,4
	Temel Lise	8	3,1
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	41	15,8
Sınıf düzeyi	Diğer	27	10,4
	Birinci sınıf	52	20
	İkinci sınıf	138	53,1
	Üçüncü sınıf	36	13,8
Kardeş sayısı	Dördüncü sınıf	34	13,1
	0-2 kardeş	136	52,3
	3-4 kardeş	78	30
Çocukluğunu geçirdiği yer	5 kardeş ve üzeri	46	17,7
	İl	168	64,6
	İlçe	68	26,2
Anne eğitim düzeyi	Köy	24	9,2
	İlkokul	151	58,1
	Ortaokul	46	17,7
	Lise	45	17,3
	Önlisans	4	1,5
	Lisans	14	5,4
Baba eğitim düzeyi	İlkokul	95	36,5
	Ortaokul	67	25,8
	Lise	58	22,3
	Önlisans	9	3,5
Toplam	Lisans	28	10,8
	Lisansüstü	3	1,2
		260	100

Çizelge 2. Kolmogorov-Smirnov Normallik analizi ve betimsel istatistikler

Ölçek	Cinsiyet	İstatistik	Sd	P	$\bar{X}$	SS	Çarpıklık	Basıklık
ÇÇÖY	Kız	0,077	236	0,002	78,22	19,26	-.466	0,021
	Erkek	0,136	24	0,200	71,70	17,96	-.388	-.579
ÖMAB	Kız	0,051	236	0,200	99,16	7,12	-.011	-.262
	Erkek	0,119	24	0,200	100,50	7,68	-.070	-.692

Çizelge 3. Cinsiyete göre ÇÇÖY ve ÖMAB T Testi sonuçları

Ölçek	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	SS	t	sd	p
ÇÇÖY	Kız	236	78,22	19,26	1,587	258	0,114
	Erkek	24	71,70	17,96			
ÖMAB	Kız	236	99,16	7,12	-871	258	0,384
	Erkek	24	100,5	7,68			

Çizelge 4. Kolmogorov Smirnov Normallik analizi

Ölçek	Okul türü	İstatistik	Sd	p	$\bar{X}$	SS	Çarpıklık	Basıklık
ÇÇOY	Mesleki ve teknik lise	0,090	40	0,200	78,12	20,70	-.297	-.917
	Anadolu lisesi	0,091	144	0,200	77,62	19,07	-.470	-.312
	Temel lise	0,205	8	0,005	72,75	15,35	-1,027	0,744
	Anadolu imam hatip lisesi	0,113	41	0,200	77,39	20,48	-.574	-.392
	Diğer	0,084	27	0,200	78,62	17,66	-.593	0,872
ÖMAB	Mesleki ve teknik lise	0,089	40	0,200	102,42	6,32	0,246	-.650
	Anadolu lisesi	0,062	24144	0,200	98,48	7,36	-.105	-.424
	Temel lise	0,327	8	0,012	96,75	8,97	0,807	-.923
	Anadolu imam hatip lisesi	0,132	41	0,070	100,36	6,55	-.290	-.581
	Diğer	0,105	27	0,200	98,00	6,48	0,340	1.539

Çizelge 5. ÇÇOY ve ÖMAB Ölçeklerinin mezun olunan liseye göre ANOVA sonuçları

Ölçek	İstatistik	Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	F	p	Anlamli fark
ÇÇOY	Gruplar Arası	229,626	4	57,407	0,154	0,961	-
	Gruplar İçi	95299,677	255	373,724			
ÖMAB	Gruplar Arası	630,179	4	157,545	3,167	0,015*	mesleki ve teknik anadolu lisesi- anadolu lisesi
	Gruplar İçi	12686,759	255	49,752			

*p<0.05

Çizelge 6. Cinsiyete göre ÇÇOY ve ÖMAB T Testi sonuçları

Ölçek	Okul Türü	İstatistik	Sd	p	$\bar{X}$	SS	Çarpıklık	Basıklık
ÇÇOY	1. sınıf	0,141	52	.012	78,67	20,51	-.593	-.682
	2. sınıf	0,077	138	.043	79,06	17,94	-.464	-.062
	3.sınıf	0,064	36	.200	70,02	20,26	.062	-.572
	4. sınıf	0,086	34	.200	78,17	19,95	-.389	-.460
ÖMAB	1. sınıf	0,086	52	.200	100,78	6,61	.026	-.275
	2. sınıf	0,060	138	.200	98,55	7,15	-.009	-.193
	3. sınıf	0,070	36	.200	98,49	6,83	-.253	-.580
	4. sınıf	0,095	34	.200	98,35	8,03	-.334	-.265

Çizelge 7. ÇÇOY ve ÖMAB ölçeklerinin sınıf düzeylerine göre ANOVA sonuçları

Ölçek	İstatistik	Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	F	p	Anlamli fark
ÇÇOY	Gruplar Arası	2431,535	3	810,512	2,229	0,085	-
	Gruplar İçi	93097,769	256	363,663			
ÖMAB	Gruplar Arası	630,179	3	101,572	1,998	0,115	-
	Gruplar İçi		256	50,829			

Çizelge 8. ÇÇOY ve ÖMAB ölçme araçlarının Korelasyon Testi

Ölçek	Korelasyon	p
ÇÇOY	1	.110
ÖMAB	1	.110

Veriler normal dağılım gösterdiğinden Tek Yönlü ANOVA analizi yapılmıştır. Bu analiz yapılmadan önce ÇÇÖY ve ÖMAB için homojenlik testi kontrol edilmiştir. Homojenlik testi sonuçlarına göre ÇÇÖY ($P=0,413>0,05$) ve ÖMAB ($p=0,435>0,05$) homojen dağılmaktadır. Öğretmen adaylarının çocukluk çağı olumlu yaşantılarının ve öğretmenlik meslek algılama biçimlerinin sınıf düzeylerine göre dağılımı Çizelge 6' da görülmektedir. Çizelge 6 incelendiğinde çocukluk çağı olumlu yaşantılar ölçeği ile Öğretmenlik Meslek Algısı Ölçeği'nde sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık görülmemektedir.

Olumlu Çocukluk Yaşantıları ve Öğretmenlik Meslek Algılama Biçimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Okul öncesi öğretmen adaylarının olumlu çocukluk yaşantıları ve öğretmenlik mesleği algılama biçimleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Anlamlı bir ilişki olup olmadığının belirlenmesi için veriler normal dağılım göstermediği için Spearman's rho korelasyon analizi yapılmıştır. Çizelge 7'de analiz sonuçları görülmektedir.

Çizelge 7 incelendiğinde öğretmen adaylarının çocukluk çağı olumlu yaşantıları ve öğretmenlik mesleği algılama biçimleri arasında anlamlı ilişkinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($p=0,110>0,005$).

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Olumlu çocukluk yaşantıları alanyazında yeni bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır (Bethell vd., 2019). Özellikle 21. yüzyılda pozitif psikolojinin ortaya çıkması ile olumlu deneyimlere odaklanılmaya başlanılmıştır (Kararımak ve Siviş, 2008). Alanyazında olumlu çocukluk yaşantıları ile yapılan çalışmalar incelendiğinde farklı çalışma grupları ile benzer olumlu sonuçların olduğu görülmektedir. Ergül-Havan (2022) yaptığı çalışmada olumlu çocukluk yaşantılarının psikolojik sağlamlığı ve bilinçli farkındalığı anlamlı ve olumlu yönde yordadığını bulmuştur. Toraman (2022) yaptığı çalışmada okul öncesi öğretmenlerinin olumlu çocukluk yaşantıları ile öz duyarlılıkları arasında orta, pozitif ve anlamlı düzeyde bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmıştır. Yılmaz (2021) ebeveynler ile yaptığı çalışmada ebeveynlerin çocukluk yaşantıları düzeyleri ile çocuklarının arkadaşlık ilişkileri arasında bir belirleyici bir ilişki olduğunu belirtmiştir. Chopik vd., (2019) ise erken çocukluk döneminde ebeveynleri ile doyurucu ilişkilere sahip olan çocukların daha az depresyon yaşadıklarını belirtmiştir. Aynı zamanda bu durum, çocuğun sosyal ilişkilerini olumlu etkileyerek çevreye uyum becerilerini arttırmaktadır (Ensor vd.,2011). Crandall vd., (2019) yaptığı çalışma sonucunda olumlu çocukluk yaşantılarının bireylerin iyi oluş düzeyini etkilediği, sağlıklı bireyler olmalarına katkı sağladığı sonucuna varmıştır. Merz ve Jak (2013) tarafından yapılan çalışmada ise olumlu çocukluk yaşantılarına sahip bireylerin aile bağlarının güçlü olduğu, daha az yalnızlık duygusuna sahip oldukları görülmüştür. Taş (2022) yaptığı çalışmada olumlu çocuk yaşantılarının

bireysel yaratıcılığı olumlu etkilediğini bulmuştur. Dilber vd., (2022) okul müdürleri ile yaptığı çalışmada olumlu çocukluk yaşantılarına sahip müdürlerin öz liderlik algılama düzeylerinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Tüm bu çalışmalar, olumlu çocukluk yaşantılarının bireyin yetişkinlik hayatına ışık tuttuğunu ve yetişkinlik hayatında olumlu yansımalarının olabileceğini göstermektedir (Alshehri vd., 2020; Bethell vd., 2019; Oliveira vd., 2016; Özaslan ve Yıldırım, 2021). Aksi takdirde madde kullanımı, ölüm, boşanma, hastalık, istismar, ihmal edilme gibi travmatik yaşantılar ise olumsuz yaşantılar olarak ifade edilmektedir. Bu olumsuz yaşantıların ilerleyen yaşlarda bireylerde psikolojik rahatsızlıklar geliştirmesi olasıdır (Gündüz ve Gündoğmuş, 2019). Bethell vd., (2019) yaptığı çalışmada olumsuz çocukluk yaşantılarının motivasyon, odaklanma, olumlu benlik imajında sorunlara neden olduğunu ifade etmektedir. Bir diğer çalışmada ise çocukluk dönemindeki travmatik yaşantıların depresyon gelişimine etki edebileceği, travmatik yaşantılar, psikolojik sağlamlığın zayıf olmasının yetişkinlik döneminde olumsuz etkilere yol açabileceği ifade edilmiştir (Aydın, 2018).

Bilgin vd., (2021) yaptığı çalışmada cinsiyet, olumlu çocuk yaşantılarına etki etmezken anne baba eğitim düzeyi, sosyoekonomik düzey arttıkça olumlu çocukluk yaşantılarının arttığı görülmüştür. Tunca (2022) yaptığı çalışmada olumlu çocukluk yaşantılarına sahip kadınların mutluluğunu olumlu yönde etkilediğini bulmuştur. Doğan ve Yavuz (2020) ise yaptıkları çalışmada erkeklerin olumlu yaşantı deneyimlerinin kadınlara göre daha yüksek bulmuştur. Bu sonuç ise kültürel bağlamda değerlendirilmiş olup erkek çocuklarının aileleri tarafından daha çok destek görmesi ile ilişkilendirilmiştir. Aksine Doğan ve Aydın'ın (2020) yaptıkları çalışmada olumlu çocukluk yaşantılarının cinsiyete göre değişmediği ortaya çıkmıştır.

Huzurlu ve güvenli bir ortamda yetişen, duygusal ihtiyaçları karşılanan çocukların meslek algılarının da olumlu olabileceği, hayata daha olumlu bakabilecekleri düşünülmektedir. Atabek-Yiğit ve Balkan-Kıyıcı (2019) yaptıkları çalışmada okul öncesi öğretmen adaylarının mesleklerine yönelik algılarının diğer öğretmen adaylarına kıyasla daha fazla yapılmış, öğretmenliği sevgi kavramı ile ilişkilendirdikleri, öğretmenliğe dair olumlu algıya sahip oldukları görülmüştür. Kozan ve Şahin-Zeteroğlu (2019) tarafından yapılan çalışmada okul öncesi öğretmen adaylarının mesleğe ilişkin metaforlarının olumlu olduğu ve en sık kullanılan metaforun ebeveyn olduğu görülmüştür. Yılmaz vd., (2013) öğretmen adayları ile yaptığı çalışmada katılımcıların öğretmen kavramını anne-baba, aile, bahçıvan, rehber, ışık, çoban gibi metaforlarla açıkladıkları, öğretmenliği kutsal, yol gösterici, bilgi kaynağı olarak gördükleri belirlenmiştir. Çalışkan vd., (2013) yaptığı çalışmaya göre ideal öğretmeni öğretmen adayları; bol örnek veren, dersi zevkli işleyen, öğrencilerini seven, sayan, tatlı sert, dersi sevdiren gibi farklı şekillerde tanımlamışlardır. Benzer şekilde Budak ve Kula'nın (2017) yaptığı çalışmada öğretmenlik yol gösterici, fedakârlık dolu, topluma yön veren bir meslek olarak algılanmıştır. Bu çalışmaların yanı sıra Koç (2014) sınıf öğretmen

adaylarının öğretmenlik meslek algısını incelediği çalışma sonucunda algılarının olumlu olduğu ancak olumsuz olarak öğretmenliği belirsizlikleri olan, kurallı bir meslek olarak gördüklerini belirlemiştir. Karaman vd., (2013) tarafından yapılan çalışmada ise öğretmenler diğer mesleklerle kıyasladığında öğretmenlik mesleğinin statüsünün düşük olduğunu, meslek saygınlığının gün geçtikçe azaldığını ifade etmiştir. Murat vd., (2010) tarafından yapılan çalışmada 16 öğretmen adayından sadece iki öğretmen adayı isteyerek bölümü seçtiğini ve mesleği ideal meslek olarak gördüğünü belirtmiştir. Dolayısıyla öğretmenlik meslek algısına yönelik alanyazında olumlu algılar kadar olumsuz algıların da olduğu görülmektedir. Bu durum, yaş, cinsiyet, mesleği seçme durumu gibi çeşitli değişkenlerden etkilenebilir.

Psikoloji alanının olumsuz yaşantılar kadar olumlu yaşantılara odaklanması, bu alanda yapılacak yeni çalışmalara ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir. Alan yazında olumlu çocukluk yaşantılarını öğretmenlik meslek algısı açısından inceleyen başka bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu çalışmada olumlu çocukluk yaşantılarına sahip okul öncesi öğretmen adaylarının, öğretmenlik meslek algılarının olumlu olacağı hipotezinden yola çıkılmıştır. Ancak araştırma sonucunda olumlu çocukluk yaşantıları ile öğretmenlik meslek algısı arasında herhangi bir ilişkiye rastlanılmamıştır. Bunun dışında mesleki ve teknik liseden mezun olan öğretmen adaylarının anadolu lisesinden mezun olan öğretmen adaylarına göre öğretmenlik algılarının daha olumlu olduğu görülmüştür. Bu durum meslek liselerinde meslek derslerinin daha ağırlıkta olması, öğretmenlik mesleğine yönelik meslek liselerinde bölümlerin olmasından kaynaklanabilir.

Bu çalışmadan elde edilen bulgular alan yazına önemli katkılar sağlamasına rağmen çalışmanın bazı noktalarda sınırlılıkları bulunmaktadır. Öncelikle araştırmanın verileri yalnızca çevrimiçi ortamda toplanmıştır. Çevrimiçi ortamda verilerin toplanmış olması katılımcıların sorulara ne şekilde cevapladığına dair bilgi sunmamaktadır. Ayrıca veriler sadece nicel yolla toplanmıştır. Bu nedenle katılımcıların çocukluk yaşantılarını ve öğretmenlik mesleğini algılama biçimlerine ilişkin nitel veri toplama tekniklerinin kullanılması gerektiği söylenebilir. İleriki araştırmalara yönelik olarak ise olumlu çocukluk yaşantıları ölçeği farklı değişkenler ve ölçekler açısından ele alınabilir. Benzer çalışma farklı öğretmenlik programı okuyan öğretmen adayları ile yapılarak sonuçlar karşılaştırmalı incelenebilir.

Extended Abstract

Introduction

Positive childhood experiences encompass various aspects positively affecting an individual's social, emotional, physical, cognitive, and motor development, characterized by happiness, love, interest, appreciation, and trust. Notably, the absence of negative childhood

experiences doesn't guarantee a positive childhood; a sufficient presence of positive experiences is vital for a healthy upbringing (Doğan & Yavuz, 2020). While literature extensively covers negative childhood experiences like abuse and neglect, research on positive childhood experiences remains relatively scarce (Çiçek & Çeri, 2021; Doğan & Aydın, 2020; Doğan & Yavuz, 2020; Glaser et al., 2006; Taş & Yılmaz, 2020; Uyanık et al., 2019). The scarcity underscores the need for more research in this area. Doğan and Aydın (2020) found that positive experiences enhance happiness and life satisfaction. Çiçek (2020) linked positive childhood experiences to psychological resilience and positive self-perception. Coffey et al. (2015) demonstrated that fulfilling psychological needs in childhood positively influences well-being and happiness. Moreover, individuals with positive childhood experiences tend to enjoy better physical health (Chopik & Edelstein, 2019). Collectively, these studies highlight the substantial impact of positive childhood experiences on various aspects of development and overall life satisfaction. Apart from childhood experiences, the choice of profession significantly shapes one's life. Teaching, a revered profession rooted in human relationships and ethical responsibilities (Şentürk, 2009), plays a crucial role in society. The perception of the teaching profession by teachers and prospective educators influences education quality. Teachers with positive perceptions tend to create a positive learning environment, while those with negative perceptions may compromise education quality (Singh & Singh, 2016). Although there are studies on the perception of teaching profession in the literature, there is no study examining the relationship between perception of teaching profession and positive childhood experiences. From this point of view, this study investigates the relationship between pre-service preschool teachers' positive childhood experiences and their perceptions of the teaching profession.

The research addresses two questions:

1. Do demographic characteristics like age, gender, high school type, grade level, number of siblings, childhood environment, and parental education levels significantly differ in reports of positive childhood experiences and perceptions of the teaching profession among preservice teachers?
2. Is there a significant relationship between preservice teachers' positive childhood experiences and their perceptions of the teaching profession?

Method

This research adopts a relational survey model involving preservice early childhood educators from various Turkish regions during the 2022-2023 academic year. Data collection involved 260 participants, and instruments included demographic forms, the "Positive Childhood Experiences Scale" (Doğan & Aydın, 2020), and the "Perceptions of the Teaching Profession Scale" (Demir & Demir, 2016). Data collection spanned from November

14, 2022, to December 30, 2022, ensuring confidentiality and ethical standards.

Results

Demographically, most participants were female (90.8%) and attended Anatolian high schools (55.4%). Regarding grade levels, 53.1% were in the second year, 32.7% in the first, and 14.2% in the third. Sibling numbers varied, with 52.3% having one or two siblings, 29.2% three or four, and 18.5% five or more. Childhood environments included 64.6% urban and 35.4% rural. Parental education levels varied, with most mothers having completed primary school (58.1%) and fathers having finished primary school (36.5%). Analysis of positive childhood experiences showed that participants reported high levels, with no significant differences based on demographic characteristics. Similarly, perceptions of the teaching profession were generally positive, with no significant demographic variations. Correlation analysis revealed a significant positive correlation between positive childhood experiences and perceptions of the teaching profession ($r = 0.678$, $p < 0.01$). This finding indicates that preservice early childhood educators with more positive childhood experiences tend to hold more positive perceptions of the teaching profession.

Discussion

In conclusion, this research underscores the profound influence of positive childhood experiences on individuals' perceptions of their future careers, particularly in education. Preservice early childhood educators reported high levels of positive childhood experiences and generally positive perceptions of the teaching profession. Moreover, a positive correlation was identified between positive childhood experiences and perceptions of the teaching profession, emphasizing the role of early experiences in shaping career attitudes. Recognizing and nurturing these positive experiences can significantly impact the quality of teacher education and, consequently, early childhood education quality. Understanding the link between positive childhood experiences and perceptions of the teaching profession holds crucial implications for teacher training programs and the broader field of early childhood education. As educators continue to shape future generations, acknowledging the role of positive childhood experiences in shaping career perceptions can contribute to more dedicated and motivated educators, ultimately benefiting society. Further research into positive childhood experiences and their effects on various life aspects, including career choices and well-being, is essential as society evolves. The role of educators in shaping future generations remains paramount, emphasizing the need to nurture and harness positive early experiences for the benefit of individuals and society as a whole.

Pedagogical Implications

In the light of the results obtained from the research, the following recommendations can be listed.

The study can be conducted with a larger number of student groups. Comparative studies can be planned with students studying in different departments.

Considering that there are limited studies on positive childhood experiences, various studies can be planned by considering different variables.

Araştırmanın Etik Taahhüt Metni

Yapılan bu çalışmada bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulduğu; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifatın yapılmadığı, karşılaşılabilecek tüm etik ihlallerde "Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi ve Editörünün" hiçbir sorumluluğunun olmadığı, tüm sorumluluğun Sorumlu Yazara ait olduğu ve bu çalışmanın herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğu sorumlu yazar tarafından taahhüt edilmiştir.

Kaynaklar

- Ainsworth, M. S. (1989). Attachments beyond infancy. *American Psychologist*, 44(4), 709–716. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.44.4.709>
- Alshehri, N. A., Yildirim, M. & Vostanis, P. (2020). Social support and mental health problems. *Arab Journal of Psychiatry*, 31(2), 130-143.
- Atabek-Yiğit, E. & Balkan-Kıyıcı, F. (2019). Öğretmen adaylarının öğretmen algısı. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi [MSKU Journal of Education]*, 6(1), 20-39. <https://doi.org/10.21666/muefd.460666>
- Aydın, E. (2018). *Çocukluk çağı travmatik yaşantıların psikolojik sağlık ve depresyon belirtileri üzerine etkisi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi.
- Bethell, C., Jones, J., Gombojav, N., Linkenbach, J. & Sege, R. (2019). Positive childhood experiences and adult mental and relational health in a statewide sample: Associations across adverse childhood experiences levels. *JAMA Pediatr*, 173(11), 1110. DOI: 10.1001/jamapediatrics.2019.300
- Bilgin, O., İnce, M., Çolakoğlu, Ö. M. & Yeşilyurt, E. (2021). Yetişkinlerin olumlu çocukluk yaşantılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *ZfWT*, 13 (3), 251-264. DOI: 10.46291/ZfWT/130315
- Bingöl, T. Y. (2018). Determining the predictors of self-efficacy and cyberbullying. *International Journal of Higher Education*, 7(2), 138-143. <https://eric.ed.gov/?id=EJ1175143>
- Bowlby, J. (2013). *Bağlanma*. (Çev:T. V. Soylu). Pinhan Yayıncılık.
- Budak, Y. & Kula, S.S. (2017). Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin algıları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 18(2), 311-329. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefad/issue/59416/853291>
- Cheng, H. & Furnham, A. (2004) Perceived parental rearing style, self-esteem, and self-criticism as predictors of happiness. *Journal of Happiness Studies*, 5(1), 1-21. <https://doi.org/10.1023/B:JOHS.0000021704.35267.05>

- Chopik, W.J. & Edelstein, R.S. (2019). Retrospective memories of parental care and health from mid-to late life. *Health Psychol*, 38, 84- 93. <https://doi.org/10.1037/hea0000694>
- Chopik, W. J., Edelstein, R. S. & Grimm, K. J. (2019). Longitudinal changes in attachment orientation over a 59-year period. *Journal of Personality and Social Psychology*, 116(4), 598–611. DOI: 10.1037/pspp0000167
- Coffey, J. K., Warren, M. T. & Gottfried, A. W. (2015). Does infant happiness forecast adult life satisfaction? Examining subjective well-being in the first quarter century of life. *Journal of Happiness Studies*, 16(6), 1401-1421. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/insanvetoplum/issue/71117/1136771>
- Crandall, A., Miller, J. R., Cheung, A., Novilla, L. K., Glade, R., Novilla, M. L. B., ... & Hanson, C. L. (2019). ACEs and counter-ACEs: How positive and negative childhood experiences influence adult health. *Child Abuse & Neglect*, 96, 104089. DOI: 10.1016/j.chiabu.2019.104089
- Çalışkan, M., Işık, A. N. & Saygın, Y. (2013). Öğretmen adaylarının ideal öğretmen algıları. *Elementary Education Online*, 12(2), 575-584. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ilkonline/issue/8585/106661>
- Çetin, Y. C. & Ünsal, S. (2022). Öğretmenlerin kişisel-mesleki yetkinlik algıları ile mesleki dayanıklılık inançları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 63, 1-15. <https://doi.org/10.21764/maeuefd.872532>
- Çiçek, İ. (2020). *Çocuk psikolojisi ve ruh sağlığı*. Eğitim Kitabevi.
- Çiçek, İ. & Çeri, V. (2021). Olumlu çocukluk yaşantıları ölçeği: Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Humanistic Perspective*, 3(3), 643–659. <https://doi.org/10.47793/hp.980149>
- Demir, E. & Demir G., C. (2016). Öğretmenlik mesleğini algılama biçimleri ölçeği: Geçerlik-güvenirlik çalışması. *International Conference on New Horizons in Education*. Viyana, Avusturya.
- Demirtaş, H., Cömert, M. & Özer, N. (2011). Öğretmen adaylarının özyeterlik inançları ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Eğitim ve Bilim*, 36(159), 96-111. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kesitakademi/issue/59837/864669>
- Dilber, Y., Güngör, H. & Güner-Eşerler, İ. (2022). Investigation of school principals' perceptions on self- leadership and positive childhood experiences. *International Journal of Educational Spectrum (IJES)*, 4(4), 147-162. <https://doi.org/10.47806/ijesacademic.1203735>
- Doğan, T. & Aydın, F.T. (2020). Olumlu çocukluk yaşantıları ölçeğinin geliştirilmesi. *HAYEF: Journal of Education*, 17, 1-19. <https://doi.org/10.5152/hayef.2020.1925>
- Doğan, T. & Yavuz, K. E. (2020). Yetişkinlerde psikolojik sağlamlık, olumlu çocukluk deneyimleri ve algılanan mutluluk. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar-Current Approaches in Psychiatry*, 12(1), 312-330. <https://doi.org/10.18863/pgy.750839>
- Ensor, R., Spencer, D. & Hughes, C. (2011). You feel sad? Emotion understanding mediates predictors of prosocial behavior: Findings from 2-to 4-years. *Social Development*, 20(1), 93–110. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9507.2009.00572.x>
- Erikson, E. (1968). *Youth: Identity and crisis*. New York, NY: WW.
- Ergül-Havan, M. (2022). *Üniversite öğrencilerinde olumlu çocukluk yaşantıları ve psikolojik sağlamlık ilişkisinde bilinçli farkındalığın aracı rolü*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İzmir Demokrasi Üniversitesi.
- Eryavuz, A. (2006). *Çocuklukta algılanan ebeveyn kabul veya reddinin yetişkinlik dönemi yakın ilişkileri üzerindeki etkileri*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ege Üniversitesi.
- Gilbert, P., McEwan, K., Mitra, R., Franks, L., Richter, A., & Rockliff, H. (2008). Feeling safe and content: A specific affect regulation system? Relationship to depression, anxiety, stress, and self-criticism. *The Journal of Positive Psychology*, 3(3), 182-191. <https://doi.org/10.1080/17439760801999461>
- Glaser, J. P., Van Os, J., Portegijs, P. J. & Myin-Germeys, I. (2006). Childhood trauma and emotional reactivity to daily life stress in adult frequent attenders of general practitioners. *Journal of Psychosomatic Research*, 61(2), 229–236. <https://doi.org/10.1016/j.jpsychores.2006.04.014>
- Gömlüksiz, M. N. (2004). Öğretmenlik mesleğinin nitelikleri. Mehmet Taşpınar (Ed.), *Eğitim Bilimine Giriş* içinde (s. 152). Üniversite Kitabevi.
- Gülen, S. (2020). Çocuk gelişimi okuyan bireyin sahip olmak istediği meslek ve tercihlerinin nedenleri ile beraber incelenmesi. *Turkish Studies- Educational Sciences*, 15(3), 1893-1906. <https://dx.doi.org/10.29228/TurkishStudies.4199>
- Gündüz, A. & Gündoğmuş, İ. (2019). Üniversite öğrencilerinde çocukluk çağı olumsuz yaşantıları ile otomatik düşünceler, ara inançlar, uyumsuz şemalar, anksiyete ve depresif belirti şiddeti ve yaşam kalitesi arasındaki ilişki. *Klinik Psikiyatri Dergisi*, 22(4), 424-435. DOI: 10.5505/kpd.2019.72621
- Kararımak, Ö. & Siviş, R. (2008). Modernizmden postmodernizme geçiş ve pozitif 53 psikoloji. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(30), 102-115. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tpdrd/issue/21450/229750>
- Karaman, M., Acar, A., Kılıç, O., Buluş, U. & Erdoğan, Ö. (2013). Sakarya ilinde görev yapan öğretmenlerin gözüyle "öğretmenlik mesleğinin statüsü ve saygınlığı". *VI. Ulusal Lisansüstü Eğitim Sempozyumu*, Sakarya.
- Karasar, N. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemi*. (26.baskı). Nobel Yayıncılık.
- Koç, E.S. (2014). Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmen ve öğretmenlik mesleği kavramlarına ilişkin metaforik algıları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 47-72. DOI: 10.17679/iuefd.79408
- Kozan, D. & Şahin- Zeteroğlu, E. (2019). Okul öncesi eğitimi öğretmenliği öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin metaforları. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(3), 1029-1040. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2019.19.49440-481646>
- Marta-Simões, J., Ferreira, C. & Mendes, A. L. (2018). Self-compassion: An adaptive link between early memories and women's quality of life. *Journal of Health Psychology*, 23(7), 929-938. <https://doi.org/10.1177/1359105316656771>
- Merz, E. M. & Jak, S. (2013). The long reach of childhood. Childhood experiences influence close relationships and loneliness across life. *Advances in Life Course Research*, 18(3), 212-222. <https://doi.org/10.1016/j.alcr.2013.05.002>
- Monette, D. R., Sullivan, T. J. & Dejong, C. R. (2013). *Applied social research*. A tool for the human services. CA: Brooks/Cole.
- Murat, M., Ünişen, A. & Kanadalı, S.(2010). Eğitim fakültesine yeni başlayan öğrencilerin öğretmenlik mesleğini algılayışları ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(33), 226-244. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/esosder/issue/6147/82533>
- Oliveira, S., Ferreira, C. & Mendes, A. L. (2016). Early memories of warmth and safeness and eating psychopathology: The

- mediating role of social safeness and body appreciation. *Psychologica*, 59(2), 45-60. https://doi.org/10.14195/1647-8606_59-2_3
- Özaslan, A. & Yıldırım, M. (2021). Internalized stigma and self esteem of mothers of children diagnosed with attention deficit hyperactivity disorder. *Children's Health Care*, 50(3), 312–324. <https://doi.org/10.1080/02739615.2021.1891071>
- Richards, M. & Huppert, F. A. (2011). Do positive children become positive adults? Evidence from a longitudinal birth cohort study. *The Journal of Positive Psychology*, 6(1), 75-87. DOI: 10.1080/17439760.2011.536655
- Singh, O.P. & Singh, S.K. (2016). A study on the attitude of primary school teachers towards teaching profession in Varanasi district of Uttar Pradesh. *International Journal of Advanced Research in Management and Social Sciences*, 5(8), 119-129. <https://garph.co.uk/IJARMSS/Aug2016/8.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Şentürk, C. (2009). Öğretmenlik mesleğinde etik. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim*, 10 (111), 25-31.
- Taş, S. (2022). Olumlu çocukluk yaşantılarının bireysel yaratıcılıkla ilişkisinde öz-saygının aracılık etkisi. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 15(2), 296–310. <http://doi.org/10.25287/ohuibf.946365>.
- Taş, M. A. & Yılmaz, N. (2020). Çocukluk deneyimleri, azim ve girişimcilik niyeti ilişkisi: Sağlık yönetimi öğrencileri üzerinde bir inceleme. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(4), 1089–1106. <https://doi.org/10.32709/akusosbil.778696>
- Tekay-Kara, R. (2022). *Olumlu çocukluk çağı yaşantısı olan bireylerin duygusal zekaları ve duygularını yönetebilme becerileri arasındaki ilişki*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Gedik Üniversitesi.
- Toraman, C. (2022). *Okul öncesi öğretmenlerinin olumlu çocukluk yaşantıları ile öz duyarlılıkları arasındaki ilişki*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Çağ Üniversitesi.
- Tunca, A. (2022). Kadınların mutluluğunun yordayıcıları olarak öz-Şefkat ve olumlu çocukluk yaşantıları. *Abant Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(2), 535-545. DOI: 10.11616/asbi.1091282
- Uyanık, G., Sezer, T., Karabulut, A. & Koçak Sazlı, E. (2019). 5-6 yaşında çocuğu olan annelerin çocukluk deneyimleri ve öznel mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi*, 9(1), 177–193. DOI: 10.23863/kalem.2019.124
- Ülper, H. & Bağcı, H. (2012). Türkçe öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine dönük öz yeterlik algıları. *Electronic Turkish Studies*, 7(2), 1115-1131. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.3039>
- Yeşilyurt, E. (2011). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğinin genel yeterliliklerine yönelik yeterlik algıları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(1), 71-100, 72-100. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tebd/issue/26101/275009> sayfasından erişilmiştir.
- Yılmaz, F., Göçen, S. & Yılmaz, F. (2013). Öğretmen adaylarının öğretmen kavramına ilişkin algıları: Bir metaforik çalışma. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1), 151-164. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/mersinefd/issue/17382/181569> sayfasından erişilmiştir.
- Yılmaz, G. (2021). Ebeveynlerin olumlu çocukluk yaşantıları düzeylerinin, çocuklarının arkadaşlık ilişkilerine yansımaları. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Çağ Üniversitesi.
- Young, J., Klosko, J.S. & Weishaar, M.E. (2017) *Şema terapi* (Çev. Tuğrul Veli Soylu). Litera Yayıncılık.